

E 05629/08

Luokka 68 a 5
KlassJulkaistu 15. 10. 1952
Publicerad

SUOMI

PATENTTI- JA REKISTERI-
HALLITUS

FINLAND

PATENT- OCH REGISTER-
STYRELSEN

PATENTTI № 25618 PATENT

Hakemus N:o 362/48 Ansökning

Wärtsilä-yhtymä O. Y. — Wärtsilä-koncernen A. B.,
Helsinki. — Helsingfors.Sylinterilukon haittalevy ja lisälaitte sellaisilla haittalevyillä varustettua lukkoa varten.
— Spärrbricka vid cylinderlås och tilläggsanordning vid med dylika spärrbrickor
försedda läs.

Keksijä Arvid O. E. H. Helsingius Uppfinnare

Patenttiaika alkoi — Patenttiden räknas från den	5. 3. 1948
Hakemuksesta kuulutettiin — Ansökningen kungjordes den	30. 11. 1951
Patentti myönnettiin — Patent beviljades den	11. 2. 1952

Esillä olevan keksinnön kohteena on sylinterilukon haittalevy, jossa on tavannukainen reikä avainta varten. Tunnusomaista keksinnön mukaiselle haittalevyille on se, että tämän reiän reunassa on kaksi suoraa ja kaksi porrasmaisesti lovetettua kohtaa.

Keksinnön havainnollistamiseksi viitataan mukaan liitettyyn piirustukseen, jossa

-Kuv. 1 esittää sylinterilukkoa osittaisessa pituus-suuntaisessa leikkauksessa, ja

-Kuv. 2 kuvasta 1 pitkin murtoviivaa II-II otetussa poikkileikkauksessa.

-Kuv. 3 esittää toista kahdesta salpakiskon kohdintilevystä.

Kuvat 4 ja 5 esittävät kahta haittalevyä, jotka eroavat toisistaan vain niiden kehään muodostettujen salpakiskoa varten tarkoitettujen tavannukaisien lovien sijoituksen perusteella.

Kuv. 6 esittää kuvan 5 havainnollistamaa levyä sen tason suuntaan katsottuna.

Kuv. 7 esittää sylinterilukon lisälaitteena käytettävää avainreiällä varustettua levyä, ja

Kuv. 8 samaa kuvasta 7 pitkin viivaa VIII-VIII otetussa leikkauksessa.

Kuv. 9 esittää samaa kuin kuv. 7, mutta käännettynä toiseen asentoon.

Kuv. 10 esittää yhtä haittalevyä piirrettyä selvyyden vuoksi suurempaa mittakaavaa käyttäen kuin piirustuksen muut kuvat.

Kuv. 11 esittää keksinnön mukaisilla haittalevyillä varustetun sylinterilukon yhteydessä käytettävää avainta sivulta nähtynä, ja

Kuv. 12 samaa kuvasta 11 pitkin viivaa XII-XII otetussa poikkileikkauksessa.

Piirustuksessa 1 tarkoitetaan avainpesää, 2 siihen sovitettua sylinteriä, jonka takapäähän on kiinnitetty lukon salpaan vaikuttava vääntörauta 3. 4 tarkoittaa tavannukasta salpakiskoa, joka lukon kiinni ollessa on osittain avainpesään muodostetussa urassa 5 ja osittain sylinterin vaippaan tehdystä raossa 6.

Sylinterin 2 sisään on sovitettu joukko haittalevyjä 7, jotka eroavat tähän asti tunnetuista tämän tyyppisissä lukoissa käytettävistä haittalevyistä niihin avainta varten tehdyn keskusreiän 8 muodon puolesta. Tämän reiän reunassa on keksinnön mukaan kaksi suoraa ja kaksi porrasmaisesti lovetettua kohtaa. Suorat kohdat on merkitty viittausnumeroilla 9 ja 10 ja porrasmaisesti lovetut viittausnumeroilla 11—15 ja 16—20, kuv. 10.

Avaimen 21 lehden kielot 22—26 ovat siten eri pitkiä, että avainta vastapäivään kierrettäessä pisin kieli 26 tapaa portaan 11, järjestyksessä seuraava kieli 25 portaan 12 jne. Lyhin avaimen kielistä 22 pääsee vaikuttamaan sen kohdalla olevaan haittalevyyn vasta sitten kun avainta on kierretty niin paljon, että kieli 22 tapaa portaan 15.

Avainta myötäpäivään kierrettäessä pisin kieli 26 tapaa portaan 16, seuraava pisin kieli 25 portaan 17, jne. Avaimen lyhin kieli 22 pääsee vaikuttamaan sen kohdalla olevaan haittalevyyn vasta sitten kun avainta on kierretty sen verran, että tämä kieli kohtaa alimman portaan 20.

Haittalevyjen kiertämisen tarkoituksena tässäkin sylinterilukossa on kaikkien haittalevyjen saattaminen sellaiseen asentoon, että toiset samankohdaiset haittalevyjen kehään muodostetuista lovista 27, 28 ovat samalla suoralla ja salpakiskon 4 kohdalla,

BEST AVAILABLE COPY

mikä tekee mahdolliseksi salpakiskon siirtymisen avainpesään 1 muodostetusta urasta 5 sylinterin vaippaan tehtyyn rakoon 6 sinänsä tunnetuin seurauksin. Mikäli sylinterilukko on varustettu salpakiskon kohotinlevyillä 29, kuv. 3, tehdään niihin samamuotoinen keskusreikä kuin haittalevyihinkin.

Kun lukko on avattu ja avainta kierretään päinvastaiseen suuntaan, vaikuttaa avainlehden suora kohta 35 haittalevyjen keskusreiän suoriin kohtiin 9 ja 10 palauttaen kaikki haittalevyt alkuasentoihinsa ja tehden mahdolliseksi avaimen ulosvetämisen sylinteristä.

Edellisestä on käynyt selville, että keksinnön mukaisilla haittalevyillä varustettu lukko on avattavissa kierrettiinpä avainta myötä- tai vastapäivään. Jotta avain olisi työnnettävissä lukkoon ja ulosvedettävissä siitä vain tietyssä asennossa, käytetään keksinnön mukaisilla haittalevyillä varustetussa lukossa kuvien 7—8 havainnollistamaa lisälaitetta, jonka muodostaa avainpesään 1 sylinterin 2 eteen kiinnitettävissä oleva pyöreä levy 30, jossa on avainreikä 31. Piirustuksen havainnollistamassa

tapauksessa levy 30 on ajateltu sovitettavaksi avainpesään 1 sisältäpäin ja kiinnitettäväksi paikoilleen ruuvin 32 avulla. Ruuvin 32 päätä varten on levyä 30 kehään tehty kaksi koloa 33 ja 34 niin, että levy 30 on kiinnitettävissä joko kuvan 7 tai 9 merkittyyn asentoon. Levy 30 kiinnitetään kuvan 7 havainnollistamaan asentoon silloin kun halutaan, että lukko avautuisi avainta vastapäivään kierrettäessä. Mikäli halutaan, että lukko avautuisi avainta kierrettäessä myötäpäivään, kiinnitetään levy 30 kuvan 9 havainnollistamaan asentoon.

Piirustus ja siihen liittyvä selostus ovat luonnollisesti tarkoitetut vain keksinnöllisen ajatuksen havainnollistamiseksi. Sylinterilukon haittalevyn ja lisälaitteen varsinaiset käytäntöön soveltuvat rakennemuodot saattavat esilläolevan keksinnön puitteissa melkoisesti vaihdella. Tämä koskee erikoisesti porrasmaisesti lovettuja kohtien portaiden lukumäärää. Lisälaitteen kiinnittäminen paikoilleen voi olla järjestetty muulla tavoin kuin mitä piirustuksessa eräiniä suoritus-esimerkkinä on näytetty.

Patenttivaatimukset:

1. Sylinterilukko, jossa on pyöreitten aluslaattojen muotoiset haitat, joiden kehällä on lovet ja jotka ovat siten järjestetyt kierrettäväksi yhdellä ainoalla toiselle sivulle työntyvällä avaimenlehdellä varustetulla avaimella, niin että niiden lovet joutuvat samalle viivalle toistensa kanssa ja määrättyyn asentoon lukon sylinterin ja lukkopesän suhteen tehden siten mahdolliseksi sylinterin vapautumisen, kiertymistä varten lukkopesässä lukon avautumiseksi, tunnettu siitä, että jokaisessa haittalevyssä on kaksi levyn keskikohdassa osittain toisiinsa yhtyvää avaimenreikää, jotka kumpikin erikseen ovat sinänsä tunnetulla tavalla siten muodostetut, että niiden toinen sivu on suora, kun taas toinen muodostaa porrasmaisesti sovitettuja avainvasteita, ja kaksi kehällä olevaa lovea, minkä ohella sekä avaimenreijät että lovet ovat symmetrisesti asetetut saman levyn halkaisijan suhteen, niin että lukko voi olla joko oikealle tai vasemmalle avautuva avaimen kiertämissuunnan suhteen, riippuen siitä, kumpaa avaimenreikää käytetään.

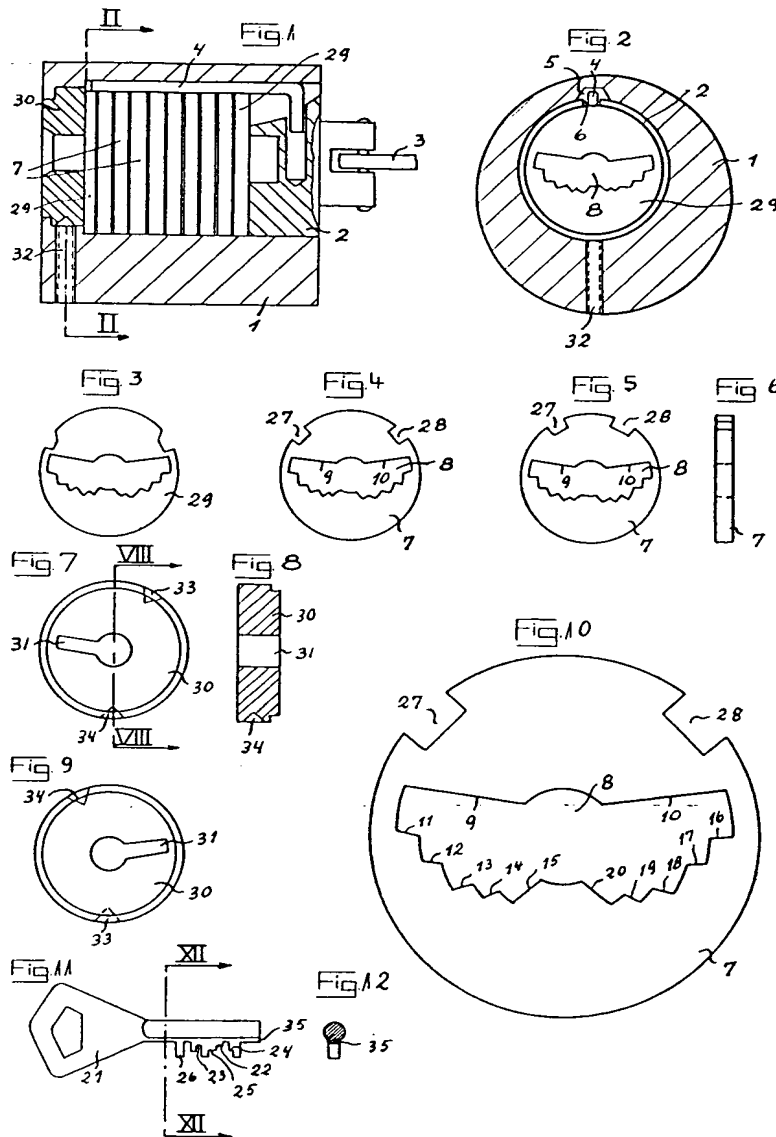
2. Patenttivaatimuksen 1 mukainen sylinterilukko, tunnettu sylinterin etupäähän aseteltavaksi sovitetusta ohjauslaatasta, jossa on avaimen poikkeikkausta vastaan avaimenreikä avaimen ohjaamiseksi joko toiseen tai toiseen haittojen avaimenreijistä ja siten lukon luonteen määrittämiseksi oikea- tai vasenkätiseksi.

Patentanspråk:

1. Cylinderlås med tillhållare i form av runda brickor, vilka ha urtagningar i periferin och äro anordnade att vridas med hjälp av en nyckel med ett enda åt ena sidan utskjutande ax, så att deras urtagningar komma i linje med varandra och i ett visst läge i förhållande till låsets cylinder och låshus och därigenom möjliggöra cylinderns frigörande för vridning i låshuset i och för låsets öppnande, kännetecknat därav, att varje tillhållarebricka har två i brickans centrum delvis sammanfallande nyckelhål, vilka var för sig äro på i och för sig känt sätt så utformade, att deras ena sida är rak, medan den andra bildar trappformigt anordnade nyckelanslag, och två urtagningar i periferin, varvid såväl nyckelhålen som urtagningarna äro symmetriskt placerade med avseende på en och samma diameter i brickan, så att låset kan vara antingen höger- eller vänsterlås beträffande nyckelns vridningsriktning, beroende på vilket nyckelhål som användes.

2. Cylinderlås enligt patentanspråket 1, kännetecknat av en i cylinderns främre ände inställbart monterad styrbricka med ett till nyckelns tvärsnitt passande nyckelhål för att styra in nyckeln i antingen det ena eller det andra av tillhållarnas nyckelhål och sålunda bestämma låsets karaktär av antingen höger- eller vänsterlås.

Patenti N.o 25618 Patent

BEST AVAILABLE COPY